

IZVJEŠĆE STRUČNOG ŽIRIJA 19. SUSRETA PROFESIONALNO VOĐENIH KAZALIŠTA ZA DJECU I

MLADE HRVATSKOG CENTRA ASSITEJ, ODRŽANOG U BJELOVARU 22.3-25.3 2017.

Tijekom susreta, žiri u sastavu kazališnog redatelja Damira Mađarića, profesionalnog glumca i lutkara Šiška Horvata Majcana te akademskog dramaturga Siniše Bahuna odgledao je trinaest predstava, nastalih u dramskim studijima iz svih dijelova Hrvatske, a koji su članovi Assiteja. Po završetku svake izvedbe, članovi žirija obavili su razgovor sa sudionicima i vodstvom studija, u želji da upoznaju njihove metode te motivacije za bavljenje kazališnim medijem. Isto tako, žiri se vodio željom da prepozna potrebe i potencijale dramskog odgoja u Hrvatskoj, te analizira na kojim područjima se isti može unaprijediti.

Svoje kazališne urakte predstavile su iduće grupe i učilišta:

DRAMSKI STUDIO DJEČJEG KAZALIŠTA DUBRAVA

PUČKO OTVORENO UČILIŠTE VELIKA GORICA, DRAMSKI STUDIO

DJEČJE KAZALIŠTE BRANKA MIHALJEVIĆA U OSIJEKU / DRAMSKI STUDIO ZA SREDNJOŠKOLCE

ZAGREBAČKO KAZALIŠTE MLADIH- UČILIŠTE

KAZALIŠNA RADIONICA MALIK, RIJEKA

KAZALIŠNI STUDIO MLADIH HNK VARAŽDIN

DRAMSKI STUDIO GRADSKOG KAZALIŠTA TREŠNJA, GRUPA 7A

ISTARSKO NARODNO KAZALIŠTE/ GRADSKO KAZALIŠTE PULA / DRAMSKI STUDIO INK

DRAMSKI STUDIO DADA, KD PINKLEC

DRAMSKI STUDIO KAZALIŠTA VIROVITICA

DRAMSKI STUDIO TEATRA TIRENA

BJELOVARSKO KAZALIŠTE

DRAMSKO-LUTKARSKA RADIONICA DONATOLINA, KAZALIŠTE LUTAKA ZADAR

IGRA

DRAMSKI STUDIO DJEČJEG KAZALIŠTA DUBRAVA

Mali i razigrani talenti kazališta iz zagrebačke Dubrave svoje su uprizorenje temeljili na meksičkoj narodnoj priči, baziranoj na ideji da su se jednom svi ljudski osjećaji i raspoloženja sreli na planeti Zemlji. Ovdje su odlučili zaigrati skrivača, a svaki se od njih sakrio u skladu sa svojom osobnošću. Komisija je prepoznala zaigranost glumačke trupe i njihov užitak u međusobnoj igri, što je svakako znak kvalitetnog dramskog vodstva i zdravog ohrabivanja u kazališni svijet. Postavljalo se pitanje do koje mjere mladi izvođači mogu percipirati personifikaciju emocije i raspoloženja kao konkretnog lika, no jasno je da djeca nisu pokazivala zbnjenost ili nezdravi odmak od onog čime su se bavili na sceni.

POBUNA KNJIGA

PUČKO OTVORENO UČILIŠTE VELIKA GORICA, DRAMSKI STUDIO

Polaznici dramskog studija iz Velike Gorice svojom su predstavom tematizirali pojavu elektronskih knjiga i njihov utjecaj na kulturu čitanja. Tijekom izvedbe priče o gradonačelniku koji papirnata izdanja u knjižnici želi zamjeniti računalnim, polaznici su se stajali u uloge različitih knjiga i likova iz istih, podcrtavajući važnost tradicionalnog uveza i njegovu superiornost nasuprot digitalnom mediju. Komisija je tijekom razgovora s vodstvom i izvođačima uvidjela njihovu srčanost i predanost ideji, što je svakako odraz zrelog pedagoškog pristupa. Međutim, premisa da je digitaliziranje književnih djela prijetnja knjigama samima ostala je apologetski neartikulirana i zadržana na pomalo nepotrebno neofilskoj percepciji stvarnosti.

POHVALA LUDOSTI

DJEČJE KAZALIŠTE BRANKA MIHALJEVIĆA U OSIJEKU / DRAMSKI STUDIO ZA SREDNJOŠKOLCE

Želeći saznati tajnu tržišno uspješnog pripravka od kupusa, moćna korporacija šalje izaslanstvo u zemlju Lahaniju. Međutim, članovi poslovne ekspedicije naći će nešto puno bolje: šaljivu i veselu zajednicu dobrog srca, čija ih zaigrana priroda podsjeti na prave vrijednosti u životu. Vješto režirana od strane Arete Ćurković, *Pohvala Ludosti* je poput malog tobogana u kojem se jednako zabavljaju i djeca i odrasli. Kontrast poslovnog i cirkuskog svijeta dao je polaznicima studija priliku za razvoj zanimljivih likova te jedinstvenih međusobnih sukoba, a rasprava nakon izvedbe pokazala je da sudionici sebe percipiraju kao ansambl i shvaćaju svoje djelovanje na sceni. Komisija je predložila promjenu imena predstave, obzirom da trenutno rješenje nepotrebno ukazuje na njenu poantu.

SRETNI DANI

ZAGREBAČKO KAZALIŠTE MLADIH- UČILIŠTE

Roman Mire Gavrana *Sretni dani* dramatzirala je voditeljica Grozdana Lajić Horvat, te ga uprizorila na sceni zajedno s polaznicima učilišta ZKM-a. Posrijedi je priča o dvojici prijatelja koji pokušavaju svoje samohrane roditelje spojiti u ljubavnu vezu, što im na kraju i uspije. Zaključak komisije je da se radi o uspješno razrađenoj adaptaciji proznog djela, kroz koju djeca mogu na siguran i dobno prilagođen način istražiti svijet odraslih, s naglaskom na njihova emotivna stanja, nadanja i želje za boljom budućnošću.

NEOBUZDANI GALEB

KAZALIŠNA RADIONICA MALIK, RIJEKA

Priča galeba Jonathana Livingstona već generacijama nadahnjuje dramske studije, pružajući im gotovo savršeni okvir za tematiziranje izazova i blagoslova individualnosti, te težnji ljudi prema višem. Redateljica Andrea Crnković je sa polaznicima radionice uspješno na scenu dovela novo uprizorenje Bachove bajke, uvodeći elemente multimedije. Inteligentno i nenametljivo korištenje video wall tehnologije uvelo je novu dimenziju u poznatu priču, niti u jednom trenutku ne remeteći dobro razrađen mizanscen i solidna glumačka ostvarenja polaznika.

DNEVNIK ANE FRANK

KAZALIŠNI STUDIO MLADIH HNK VARAŽDIN

Voditeljica Gordana Slivka se odvažila na pedagoški hrabar korak sa svojim varaždinskim studijem, naglasito njegovim polaznicama. Tijekom rada na projektu, svaka je od članica imala priliku na trenutak postati Ana Frank, glumački obrađujući dijelove njenog dnevnika koji objedinjuje djevojačke probleme i sumornu svakodnevicu holokausta. Konačan je rezultat komorna, ali snažna izvedba koja se uspješno distancirala od pukog čitanja materijala. Komisija je u razgovoru uvidjela povezanost izvođača s tekstom i razumjevanje problematike s kojima se bavi, što je također znak promišljenog pedagoškog protokola dramskog vodstva.

TREŠNJALOT

DRAMSKI STUDIO GRADSKOG KAZALIŠTA TREŠNJA, GRUPA 7A

Istinski zabavan i originalno duhovit, *Trešnjalog* je maleni spektakl bogate rekvizite i domišljatih scenskih rješenja. Posrijedi je uspješna adaptacija Monty Pythonovog mjuzikla *Spamalot*, dodatno obogaćena sadržajima od strane samih polaznika. Komisija je uvidjela, i kroz izvedbu i raspravu nakon nje, visoku razinu maštovitosti i scenske samosvijesti kod članova ansambla, potvrđujući kvalitete Ive Srnc kao

dramskog voditelja. Komisija predlaže kraćenje trajanja i rad na govoru, podcrtavajući da *Trešnjalot* ima velike potencijale, uključujući one komercijalne prirode.

RAZREDNI NEPRIJATELJ

ISTARSKO NARODNO KAZALIŠTE/ GRADSKO KAZALIŠTE PULA / DRAMSKI STUDIO INK

Kad profesorsko vijeće digne ruke od nekolicine socijalno devijantnih učenika, oni sami sebi organiziraju nastavu u napuštenom razredu. No unutarnje frustracije i strahovi rađaju konflikte, konstantno mjenjajući odnose među likovima. Tijekom lokalizacije drame Nigela Williamsa, voditelj Luka Miholovilović je muške likove pretvorio u ženske, dodavajući novi dramaturški sloj originalu. U konačnici je to dovelo do predstave snažnih glumačkih postignuća i preciznih poanti, ostvarenju čiji dojam ostaje dugo nakon završetka izvedbe. Tijekom razgovora, komisija se mogla uvjeriti da polaznici imaju sofisticirano razumjevanje problematika kojima se bave i na koji ih se način tiču u širem kontekstu. Uz to što je punokrvna predstava koja zaslužuje svoje mjesto na repertoaru, *Razredni neprijatelj* je više nego očigledno dobar primjer dramske pedagogije i kvalitetnog vodstva mlade kazališne trupe.

IVICA I MARICA: PSEĆA PRIČA

DRAMSKI STUDIO DADA, KD PINKLEC

Kinološka verzija Ivica i Marice nudi originalan pristup dobro poznatoj priči za djecu. Maleni junaci ovog su puta veseli psići koje nesavjesni gospodar ostavlja same u šumi. Prateći već ustanovljenu „Pinklec-poetiku“, predstava je okarakterizirana kao šarmantna i scenski dosjetljiva, s dobrom prilagođenosti predškolskom uzrastu. Komisija je pohvalila postojanu glumu sudionika, kao i modularnu scenografiju. Nadogradnja poante, koja u ovoj verziji govori o važnosti usvajanja kućnih ljubimaca, također se smatra pozitivnom značajkom. Sugestije su išle u smjeru da psići, umjesto vještice, u šumi naiđu na neku njenu „refleksiju“ unutar psećeg svijeta. Na taj bi se način još više odmaknulo od originalnog predloška, a približilo novom iščitavanju priče.

VISOKA TEMPERATURA

DRAMSKI STUDIO KAZALIŠTA VIROVITICA

Koristeći motive istoimene drame Zorana Pongrašića i Ane Đokić, virovitički je studio uprizorio dječju predstavu koja se bavi širokim spektrom socijalnih problematika. Kad zbog posla u inozemstvu par djece ostane na skrbi ne odveć poduzetne rođakinje, njihova se situacija konstantno komplicira, dižući temperaturu kako jednog bolesnog lika, tako i društvene okoline u kojoj obitavaju. Komisija je zaključila da polaznici studija istražuju kazalište kroz korektno vodstvo

Snježane Lančić, predlažući da se njihove međusobne interakcije na sceni još dodatno razigraju.

PROCES (Juli Zeh)

DRAMSKI STUDIO TEATRA TIRENA

Donoseći na scenu znanstveno-fantastičnu distopiju autorice Juli Zeh, dramski studio Tirena propitao je položaj individualca naspram totalitarističkog sustava. Kad u nezavidnoj budućnosti ideologija opsjednuta zdravljem percipira upaljenu cigaretu kao prijetnju društvenom ustroju, a mlada junakinja kao simbol svojeg vlastitog identiteta, dolazi do konflikta koji završava mučenštvom heroine za svoje ideale. Izvedbu karakterizira izmjena slikovitih, gotovo koreografiranih scena sa onima dramskih elemenata, većim dijelom usmjerenih ka sudskom procesu. Tijekom diskusije, dio komisije iskazao je skepsu koliko polaznici istinski razumiju društveno sučelje totalitarizma. Usprkos tome, zaključak je da se radi o korektnoj izvedbi uigranog ansambla, energičnog u nastupu kako na sceni tako i izvan nje.

RAZVALIT ĆU TE PO NJUŠCI

BJELOVARSKO KAZALIŠTE

Originalno drama Ranera Hachfelda, *Razvalit ću te po njušci* adaptirana je od strane voditeljice Maje Margarete Fabičević, te uprizorena od polaznika dramske radionice glavnog bjelovarskog kazališta. Priča analizira fenomen vršnjačkog nasilja, dotičući motive mladenačke usamljenosti te posvemašnjeg gubitka životnih ciljeva kod novih generacija. Izvedbu prate zrela glumačka ostvarenja polaznika, koji zdravo percipiraju probleme svojeg naraštaja, te su svjesni važnosti tematika o kojima progovaraju na sceni.

PANIKA U MRAZOGRADU

DRAMSKO-LUTKARSKA RADIONICA DONATOLINA, KAZALIŠTE LUTAKA ZADAR

Možda i najveće iznenađenje ovogodišnjih susreta Assitej dolazi iz Zadra. Radi se o grupi predškolske i ranoškolske djece koja svojim entuzijastičnim nastupom i istinskim užitkom kazališne igre stavlja osmjeh na lice svakog gledatelja. Usprkos svojoj mladosti, ovi mali talenti funkcioniraju praktički na razini ansambla, u svakom trenu znajući što tko mora raditi na pozornici, ne bi li ispričali priču o otmici Djeda Mraza. U razgovoru djeca pokazuju primjerenu komunikacijsku razinu, ali ne i stres zbog izloženosti publici, što je tek jedan od pokazatelja stručnog i profesionalnog pristupa voditeljica Anđele Čurković Petković i Irene Bausović. Žiri je posebno istakao glumačko ostvarenje malene Bake Mraz, koja doslovce na sceni funkcionira kao koherentna, izgrađena uloga.

ODLUKA KOMISIJE O LAUREATIMA 19. SUSRETA PROFESIONALNO VOĐENIH KAZALIŠTA ZA DJECU I MLADE HRVATSKOG CENTRA ASSITEJ

Nakon odgledanih predstava i provedenih rasprava, komisija je donijela iduće odluke:

Nagrada za najbolju predstavu u cjelini dodjeljuje se izvedbi *Razredni Neprijatelj* dramskog studija Ink iz Pule.

Nagrada za najbolji dramsko pedagoški rad dodjeljuje se Areti Čurković, voditeljici Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića u Osijeku / Dramski studio za srednjoškolce (predstava *Pohvala Ludosti*)

Posebne pohvale komisije upućene su kazališnoj radionici Malik (predstava *Neobuzdani galeb*), Grupi 7A Kazališta Trešnja (predstava *Trešnjalot*), Studiju Dada KD Pinkleca (predstava *Ivica i Marica: Pseća Priča*) te kazališnoj radionici Donatolina (predstava *Panika u Mrazogradu*).

OBRAZLOŽENJE

Po mišljenju komisije, predstava *Razredni Neprijatelj* ima širok spektar kvaliteta, počevši od odlične lokalizacije teksta do impresivnih glumačkih ostvarenja. Sudionici učinkovito prenose emotivna stanja likova, pokazujući preciznost i u replici i u pokretu, svjesni poanti predložka te ciljeva svojih djelovanja na sceni. Polaznice studija Ink nalaze dobru ravnotežu između valkirkog bijesa i osjećajne slojevitosti svojih junakinja, dok njihov muški kolega kvalitetno parira u ulozi profesora, ukazujući na činjenicu da iza nepraktičnog sustava stoje ljudi sa svojim vlastitim izazovima i promišljanjima situacije. Komisija također smatra da kraj predstave, koji usprkos otvorenosti daje nadu u bolju budućnost, doprinosi kvaliteti i konačnom dojmu. Pošteđeni potpunog crnila, gledatelji nemaju osjećaj da izvođači muče svoje likove samo da bi izazvali sažaljenje, već iz dvorane izlaze promišljajući kako mogu postati dio rješenja na probleme koje predstava podcrtava. Bez ikakve dvojbe, *Razredni Neprijatelj* je snažno kazališno ostvarenje koje se može pohvaliti dobrim tekstom, ali i besprijekornom scenskom provedbom. Kao takvo, odličan je argument zašto mlade treba postavljati i na binu i u gledalište, te koja je istinska svrha susreta kakve organizira Assitej.

Što se tiče laureata nagrade za pedagoški pristup, komisija je posebnu kvalitetu primjetila kod osječčkog projekta *Pohvala Ludosti*. Polaznici studija tijekom izvedbe nekoliko puta mijenjaju načine scenskog izvođenja, u jednom trenu disciplinirano pokazujući sterilni korporacijski ured da bi u idućem pred publiku doveli pomaknuti svijet cirkuskog okruženja. Sudionici predstave dobro se snalaze u tim kontrastima, odlično funkcionirajući kao ansambl, razumjevajući važnost svojih uloga i

međusobnih odnosa. Tijekom razgovora nakon izvedbe, bilo je jasno da praktički svaki prizor, šala ili scensko rješenje proizlazi iz grupe same, te da voditeljica Areta Ćurković svoje 'lahance' vodi promišljenim pedagoškim postupcima- dajući vjetar u leđa njihovom izražavanju ali i podučavajući ih scenskim zakonitostima te umjetničkim procesima. Komisija je također primjetila vrlo korektnu integraciju polaznika sa posebnim potrebama u projekt, obzirom da navedeni mladi talenti aktivno sudjeluju u predstavi, i bez kojih ona ne bi bila ista.

Posebne pohvale upućene su predstavama za koje komisija smatra da posjeduju specifične kvalitete koje svakako treba ohrabrivati, bilo kazališnog ili pedagoškog konteksta. No, komisija ovim putem jasno želi reći da ostali studiji, koji se nisu našli na popisu laureata, nikako ne bi trebali svoj rad smatrati neuspjehom. Tijekom susreta, komisija nije naišla niti na jednu produkciju koja bi remetila sliku o uspjehu dramske pedagogije u Hrvatskoj. Sve su to predstave solidnih temelja i zdravih poimanja kazališta, te kao takve doprinose civiliziranom društvu i odgoju mladih generacija.

Komisija vidi potencijal u većoj komunikaciji pedagoga sa kazališnim stručnjacima poput dramaturga i redatelja. Usprkos kvaliteti, predstave znaju imati probleme poput 'praznog hoda' i ritmičkih nedosljednosti, što se povezuje s nedostatkom praktičnog iskustva nekih studija. Bolja povezanost ovih sfera u konačnici ne bi samo dovela do boljih ostvarenja, već bi i polaznici imali priliku usvajati nova znanja o kazališnim zakonitostima.

No na kraju krajeva, kako je bilo rečeno mnogo puta tijekom susreta, zadaća dramskih pedagoga nije da rade dobre predstave, već dobre ljude. Radeći s mladima, oni već sada grade civilizirano društvo budućnosti, čiji će članovi mnoge svoje kvalitete moći zahvaliti predanom radu voditelja studija. Assitej je po devetnaesti put pomogao u tom procesu, a nadamo se da će se tako i nastaviti.